

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudkyň JUDr. Moniky Javorové a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **B.H. D.**, zastoupeného JUDr. Matoušem Jírou, advokátem se sídlem 28. října 1001/3, Praha, proti žalované **Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 17. 9. 2014, č.j. MV-43908-3/SO-2013, ve věci zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 17. 9. 2014, č. j. MV-43908-3/SO-2013, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 21. 1. 2013, č.j. OAM-3850-41/ZR-2011, kterým byla podle ust. § 77 odst. 2 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušena žalobci platnost povolení k trvalému pobytu.

V podané žalobě žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť má za to, že příslušné znění zákona o pobytu cizinců umožňuje zrušení povolení k trvalému pobytu pouze za situace, kdy „jiný členský stát Evropské unie nebo smluvní stát uplatňující společný postup ve věci vyhošťování rozhodl o vyhoštění cizince ze svého území z důvodu odsouzení cizince k trestu odnětí svobody v délce nejméně 1 rok anebo pro důvodné podezření, že spáchal závažnou trestnou činnost nebo takovou činnost připravuje na území některého státu Evropské unie nebo smluvního státu uplatňujícího společný postup ve věci vyhošťování, a dále z důvodů porušení právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců na jejich území“. Žalobce má za to, že vyhoštěním zákon rozumí toliko vyhoštění správní, nikoliv rozhodnutí vydané v trestním řízení. Na podporu svého tvrzení žalobce dále uvádí, že směrnice Rady 2001/40/ES ze dne 28. 5. 2001, o vzájemném uznávání rozhodnutí o vyhoštění státních příslušníků třetích zemí (dále jen „Směrnice“) rozumí rozhodnutím o vyhoštění rozhodnutí přijaté příslušným správním orgánem.

Žalobce dále namítá nepřiměřenost zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, kdy tuto spatřuje především v rovině zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Žalobce spatřuje nepřiměřenost také s ohledem na závažnost trestné činnosti jím spáchané. Žalobce má za to, že Ministerstvo vnitra, jakožto správní orgán prvního stupně posuzovalo přiměřenost zásahu toliko v obecné rovině, aniž by hodnotilo konkrétní okolnosti posuzované věci. Žalobce odkazuje na obsah odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a dále dodává, že žalobce pobývá na území České republiky již od roku 1999, má zde zařízen svůj soukromý i pracovní život. Syn i manželka žalobce žijí na území Vietnamské socialistické republiky (dále jen „domovský stát“ či „Vietnam“), ovšem s manželkou má žalobce pouze formální vztah, syn je student, závislý na příjmech rodičů. Žalobce namítá, že se správní orgán prvního stupně ani žalovaná nevypořádaly se skutečností, že žalobce je dlouhodobě nemocný, ztratil veškeré vazby na stát svého původu a nebyl by tedy schopen si v pozdějším věku či v případě zhoršení jeho zdravotního stavu zajistit adekvátní péči. V této souvislosti odkazuje žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 41/2014-34 ze dne 27. 2. 2014 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz): „Rozhodnutí správního orgánu musí být přezkoumatelné a nepostačuje tedy, pokud je obecně odkázáno na to, že vzal v úvahu příslušná kritéria, ale z rozhodnutí není znatelné, jak je hodnotil konkrétně v posuzované věci. Rozhodně tak nepostačuje uvést pouze, že byla vzata v úvahu délka pobytu a že zde žalobce vlastní majetek a pracuje, ale mělo být popsáno, jaké konkrétní dopady bude mít zrušení trvalého pobytu na žalobce s ohledem na jeho délku pobytu v ČR, a s tím nepochybně související klesající vztah k zemi původu a naopak vzrůstající vazby v ČR, na možnost spravovat jeho majetek a na jeho konkrétní možnosti výdělku. Teprve konkrétně vymezené dopady do soukromého nebo rodinného života žalobce mohou být poměřovány s povahou a závažností dotčeného veřejného zájmu.“

Žalovaná ve vyjádření uvádí, že námítky žalobce považuje za nedůvodné a navrhuje, aby byla žaloba zamítnuta. Žalovaná se neztotožňuje s právním názorem žalobce, že nebyly splněny podmínky pro aplikaci ust. § 77 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, neboť citovaný zákon konzistentně používá sousloví *správní vyhoštění*, v předmětném ustanovení je ovšem použito pouze slova vyhoštění, z čehož žalovaná dovozuje, že úmyslem zákonodárce bylo, aby bylo toto ustanovení aplikováno jak na vyhoštění správní, tak na vyhoštění trestní. K argumentaci žalobce

opírající se o znění Směrnice žalovaná uvádí, že Směrnice nevylučuje aplikaci předmětného ustanovení zákona o pobytu cizinců pro případ, že je cizinci udělen trest vyhoštění v rámci trestního řízení. Žalovaná zdůrazňuje, že při interpretaci právních norem není možno vycházet pouze z jazykového výkladu, nýbrž je nezbytné použití i dalších interpretačních metod, jako je metoda teleologická, když smyslem ust. § 77 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců je pravomoc zrušit platnost povolení k trvalému pobytu v případě narušení veřejného pořádku cizincem, přičemž je důraz kladen na závažnost narušení, promítající se ve výši trestu odnětí svobody, nikoliv ve způsobu rozhodnutí o vyhoštění.

K otázce přiměřenosti aplikace citovaného ustanovení zákona o pobytu cizinců v daném případě žalovaná v podrobnostech odkazuje na napadené rozhodnutí. Dále uvádí, že dle jejích zjištění jsou vazby žalobce na Českou republiku poměrně slabé a přesídlení do domovské země nebude představovat intenzivní zásah do jeho rodinného a soukromého života. Tento závěr žalovaná ve svém vyjádření k podané žalobě doplňuje a uvádí, že aplikovala žalobcem citované závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 68/2012-39 ze dne 6. 8. 2013, když porovnávala závažnost žalobcova protiprávního jednání s intenzitou zásahu do jeho soukromého a rodinného života. K tvrzeným silným vazbám žalobce na území České republiky žalovaná odkázala na protokol o výsledku žalobce ze dne 24. 7. 2012, č. j. OAM.3850-34/ZR-2011, kdy na základě jím uvedených skutečností žalovaná dospěla ke shora tohoto odstavce označenému závěru.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a v souladu s dispoziční zásadou (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) byl vázán žalobními body obsaženými v žalobě.

Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že oznámením ze dne 16. 1. 2012 č. j. OAM-03850-5/ZR-2011 bylo s žalobcem zahájeno správní řízení ve věci zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, které bylo žalobci uděleno dne 19. 7. 2006. Dne 15. 2. 2012 bylo u správního orgánu prvního stupně podáno vyjádření žalobce k podkladům pro vydání rozhodnutí, kdy žalobce především namítal nemožnost aplikace ust. § 77 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, a to s ohledem ke skutečnosti, že Dánsko není státem, který uplatňuje společný postup ve věcech vyhošťování. Dále žalobce považoval postup dle citovaného ustanovení za nepřiměřený s ohledem k jeho rodinnému a soukromému životu. Dne 24. 7. 2012 byl s žalobcem sepsán protokol o výsledku účastníka řízení ve věci řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu č. j. OAM-3850-34/ZR-2011. Žalobce, mimo jiné, uvedl, že pobývá na území České republiky od přelomu let 1999 a 2000, v době provedení výsledku měl uzavřen pracovnípoměr (brigádní) a práci vykonává v bistro Orient v Ostravě. Žalobce dále uvedl, že má mírné zdravotní potíže, které jsou léčeny a zlepšují se. V letech 2009 až 2011 se žalobce zdržoval v Dánsku, a to na základě nabídky zaměstnání, prováděl dělnické práce na rodinném domě. Žalobce bydlí u svého zaměstnavatele, vztah nemá, stará se pouze o sebe, dochází pouze do zaměstnání, jinak zůstává doma. V domovském státě má manželku a syna, s manželkou telefonuje pouze zřídka, se synem často, a pokud má možnost, posílá mu finanční prostředky. Od roku 2004 ve Vietnamu nebyl. Jako příbuznou uvádí pouze neteř, se kterou na sobě nejsou finančně závislí. Žalobce uvedl, že majetek v České republice žádný nevlastní. Ve Vietnamu vlastní se svou manželkou rodinný

dům. Dne 24. 10. 2012 bylo žalobcem opět podáno vyjádření účastníka řízení k podkladům pro vydání rozhodnutí, ve kterém žalobce uvedl, že trvá na námitce nepřiměřenosti a dále uvedl, že má za to, že mezi Českou republikou a Dánskem v této věci neproběhlo konzultační řízení.

Správní orgán prvního stupně vydal dne 21. 1. 2013 pod č. j. OAM-3850-41/ZR-2011 rozhodnutí, jímž žalobci podle ust. § 77 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců zrušil platnost povolení k trvalému pobytu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného.

Podle ust. § 77 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže jiný členský stát Evropské unie nebo smluvní stát uplatňující společný postup ve věci vyhošťování rozhodl o vyhoštění cizince ze svého území z důvodu odsouzení cizince k trestu odnětí svobody v délce nejméně 1 rok anebo pro důvodné podezření, že spáchal závažnou trestnou činnost nebo takovou činnost připravuje na území některého státu Evropské unie nebo smluvního státu uplatňujícího společný postup ve věci vyhošťování, a dále z důvodů porušení právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců na jejich území.

Žalobce v podané žalobě prvořadě namítl, že na daný případ nelze aplikovat ust. § 77 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, když vyhoštěním zákon rozumí toliko vyhoštění správní, nikoliv rozhodnutí vydané v trestním řízení. Soud se neztotožňuje s názorem žalobce, že v daném případě nebyly splněny podmínky pro aplikaci ust. § 77 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců. K interpretaci uvedeného ustanovení nelze přistoupit toliko jazykovým výkladem, neboť i dle žalovaným citovaného názoru Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97: *„jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity.“* Je zcela nezbytné přistoupit při interpretaci právních norem i k využití i dalších výkladových metod. Nejvhodnějším se jeví výklad *e ratione legis*, tedy výklad právní normy dle smyslu zákona, úmyslu zákonodárce apod. Předmětná norma byla přijata jako důsledek transpozice Směrnice, jakožto nástroje opatření týkající se přistěhovalecké politiky v oblasti podmínek pro vstup a pobyt, ale také týkající se nedovoleného přistěhovaectví a nedovoleného pobytu. Smyslem je možnost smluvního státu zrušit povolení k trvalému pobytu tomu cizinci, který narušil veřejný pořádek v jiné smluvní zemi, přičemž toto narušení bylo tak závažné, že za něj byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce nejméně 1 roku a bylo rozhodnuto o jeho vyhoštění, bez ohledu na orgán, který o vyhoštění rozhodoval. Obsah transpozičního opatření má odpovídat významu obsahu směrnice, není stanovena povinnost doslovného převzetí znění směrnice do vnitrostátního práva. Za stěžejní považuje soud tu skutečnost, že Směrnice nestanovuje možnost zrušení povolení k trvalému pobytu kogentně pouze v případě správního vyhoštění cizince. Rozhodnutí přijatá jednotlivými státy se provádí v souladu s použitelnými právními předpisy provádějícího členského státu. Česká republika, jakožto provádějící členský stát rozeznává správní vyhoštění a trest vyhoštění uložený soudy v rámci trestního řízení. Jak ovšem vyplývá kupříkladu

z analýzy Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 9. 2012 - *Soudní přezkum vyhoštění*¹⁾), kdy zadáním bylo vypracování analýzy české a evropské legislativy a judikatury k otázce vyhoštění z pohledu správního a trestního práva, mezinárodní a evropské právo příliš mezi *trestním* a *správním vyhoštěním* nerozlišuje. Soud se také ztotožňuje s názorem žalovaného, že zákon o pobytu cizinců konzistentně používá sousloví *správní vyhoštění*, nebo *trest vyhoštění*. Právě v důsledku použití obecného výrazu *vyhoštění* je, dle názoru soudu, míněno vyhoštění trestní i správní.

V souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, kdy v rozsudku ze dne 13. 5. 2004, č. j. 1 As 9/2003-90 Nejvyšší správní soud vyslovil názor, že: „*v souladu s principem právní jistoty má každý adresát právní normy právo očekávat, že řešení, která zákonodárce zvolí, jsou racionální a směřují k funkčnímu uspořádání společenských vztahů, a nikoliv naopak. Jestliže zákonodárce z nejrůznějších - často velmi pochybných a voluntaristických - důvodů zvolí řešení jiné, musí je tím spíše přesně, jasně, určitě a srozumitelně vyjádřit v právních předpisech, jimiž jsou právní normy komunikovány svým adresátům. Neučiní-li tak, je zcela na místě dát přednost takovému výkladu, který je rozumný a odpovídá přirozenému smyslu pro spravedlnost*“ a shora uvedeným odůvodněním, kdy dle soudu neexistuje rozumný důvod pro omezení aplikace předmětného ustanovení pouze pro případ správního vyhoštění, považuje námitku žalobce soud za nedůvodnou.

V dalším žalobním bodě žalobce namítl nepřiměřenost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Ani tuto námitku krajský soud důvodnou neshledal. Při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého nebo rodinného života žalovaného vycházel správní orgán prvního stupně i žalovaný především z výpovědi žalobce zaznamenané v protokolu ze dne 27. 7. 2012.

Jak uvádí Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39: „*Ze samotné podstaty principu přiměřenosti plyne, že se poměřuje „něco k něčemu“, zde tedy veřejný zájem spočívající v ochraně veřejného pořádku s právem na soukromý a rodinný život cizince*“. Krajský soud přezkoumal rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že byť správní orgán prvního stupně poněkud rezignoval na řádné hodnocení přiměřenosti zásahu do života žalobce a pouze shrnul mu známé skutečnosti, toto pochybení napravila žalovaná, když ve svém rozhodnutí řádně poměřila dopady zrušení povolení k trvalému pobytu a veřejný zájem, respektive závažnost trestného činu spáchaného žalobcem. Žalovaná se zabývala jak otázkou rodinného života žalobce, tedy jeho vazbami na rodinu či známé v České republice, jeho zdravotním stavem, tak i povahou vykonávané práce, s ohledem na ekonomickou stránku jeho života, to vše bylo řádně odůvodněno, a to v souladu s relevantní judikaturou, především rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, kdy tento soud zformuloval faktory, které mají být brány v potaz při hodnocení přiměřenosti zásahu: „(1) *povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizince); (2) délka pobytu cizince v hostitelském státě; (3) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) stěžovatelova*

---

¹⁾ dostupné na: www.nssoud.cz/dokumenty/ODA/Soudni_prezkum_vyhosteni.docx

rodinná situace (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného.“

Správní orgány řádně poměřily závažnost porušení veřejného pořádku se zásahem do žalobcova rodinného a soukromého života. Je pravdou, že žalobce nebyl organizátorem trestného činu, avšak ze spisového materiálu soud zjistil, jak žalovaná v napadeném rozhodnutí zdůraznila, že žalobce se podílel jak na zařizování profesionální laboratoře, tak na pěstování velkého množství marihuany. Popsanou trestnou činnost lze dle názoru zdejšího soudu považovat za narušení veřejného pořádku, byť ne v takové míře, jakou by představovala účast žalobce na trestném činu jako organizátora. Ovšem zrušení povolení k trvalému pobytu žalobce nemůže být považováno za závažný zásah. Žalovaná zcela jasně a řádně zhodnotila vazby žalobce na Českou republiku, kdy své závěry taktéž řádně odůvodnila, v návaznosti na rozhodnutí orgánu prvního stupně, a to na základě spisového materiálu, především výpovědi žalobce. Být lze žalobci přisvědčit v tvrzení, že pobývá na území České republiky již od roku 2000, nelze přehlédnout fakt, že za tuto dobu si zde žalobce nevybudoval vztahy, které by relevantně odůvodňovaly nepřiměřenost zásahu. Soud nespatřuje zásah do žalobcova rodinného a soukromého života jako nepřiměřený, neboť žalobcova manželka, byť má s touto pouze formální vztah, jeho syn i sourozenci žijí ve Vietnamu. Žalobce se kromě kolegů v zaměstnání s jinými osobami nestýká, čas tráví pouze v zaměstnání či sám doma. Informace o české kultuře se snaží získávat především sledováním televize či případnými hovory pouze v zaměstnání s kolegy. Žalobce je zaměstnán jako pomocná síla v restauraci (v roce 2012 tomu bylo již šest let). Soud dále nepovažuje za nepřiměřený ani vliv zrušení povolení k trvalému pobytu žalobce na území České republiky z hlediska ekonomického, neboť ztráta finančních příjmů z důvodu zrušení povolení k trvalému pobytu v tomto konkrétním případě nepředstavuje zásah do jeho soukromého života, neboť stěžovatel se může stejně uplatnit i ve své domovské zemi. Na tom tedy nic nemění ani skutečnost, že žalobce finančně vypomáhá synovi, který je studentem. Na základě výpovědi žalobce i přiložených lékařských zpráv orgán prvního stupně i žalovaná správně vyhodnotily, že zdravotní problémy žalobce, kterými trpěl v době rozhodování žalovaného, nejsou takového charakteru, aby znemožňovaly vycestování, a nevyžadují speciální lékařskou péči, která by byla dostupná pouze v České republice (k tomu blíže např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 106/2015-48 ze dne 29. 7. 2015).

Zdejší soud tedy uzavírá, že správní orgány řádně aplikovaly principy a podmínky přezkumu nepřiměřenosti zásahu způsobeného rozhodnutím zrušení povolení k trvalému pobytu stanovené rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39 a svůj postup řádně odůvodnily.

V této souvislosti považuje soud za nezbytné zdůraznit, že hodnotit napadené rozhodnutí žalované a rozhodnutí jemu předcházející je třeba jako celek. Proto je

na místě zrušit rozhodnutí žalovaného správního orgánu teprve tehdy, pokud k porušení zákona došlo v takové intenzitě, že by byla zpochybněna zákonnost posuzovaného správního řízení jako celku (k tomu blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2006, č. j. 5 A 126/2002-55). Jak uvádí Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku č. j. 6 As 161/2013-25 ze dne 31. 10. 2014, *„Z hlediska ekonomie řízení není vyloučeno, aby odvolací orgán argumentaci správního orgánu prvního stupně pouze doplnil. Při soudním přezkumu odvolacího rozhodnutí je třeba vzít v úvahu, že ve správním řízení tvoří rozhodnutí obou stupňů celek. Mezery v odůvodnění rozhodnutí odvolání, které by jinak způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost, proto mohou zaplnit argumenty obsažené již v rozhodnutí prvního stupně.“*

Ve světle shora označeného rozhodnutí lze konstatovat, že napadené rozhodnutí správního orgánu i rozhodnutí jemu předcházející splňují, každé zvlášť a především jakožto celek, kritéria přezkoumatelnosti, tj. jedná se o rozhodnutí srozumitelná, která jsou opřena o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrocích rozhodnutí.

Na základě shora uvedeného neshledal krajský soud žalobu důvodnou, a proto ji podle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalované, která měla ve věci úspěch, vzniklo právo na náhradu nákladů řízení, avšak podle obsahu soudního spisu jí žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

V Ostravě dne 11. února 2016

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu